

Accountantsverslag

Gemeente Barneveld

Boekjaar 2018

Aan de gemeenteraad van de gemeente Barneveld
Raadhuisplein 2
3771 ER BARNEVELD

Amsterdam, 24 mei 2019

Geachte leden van de gemeenteraad,

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2018 van gemeente Barneveld, zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 4 januari 2019, bieden wij u hierbij het accountantsverslag zoals bedoeld in artikel 2:393 BW aan.

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden naar voren zijn gekomen. Het accountantsverslag is uitsluitend opgesteld voor de gemeenteraad en het College van Burgemeester en Wethouders en mag daarom zonder onze toestemming niet aan derden ter inzage worden verstrekt.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht.

Wij zijn voornemens om u op 28 mei 2019 te machtigen om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen onder de overige gegevens in uw jaarrekening 2018.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Hoogachtend,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. E.C.J. Moens
Partner

drs. F.L.A. Bosma RA
Director

Inhoudsopgave

1. Management samenvatting	4
2. Opdracht, scope en uitkomsten	6
3. Ontwikkelingen in de jaarcijfers	9
4. Controlebevindingen	13
5. Bevindingen interne beheersing	23
6. Single information Single Audit (SiSa)	25
7. Overige onderwerpen	27
Bijlage(n)	31

Management samenvatting

1. Management samenvatting

Algemeen

- De opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersorganisatie voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
- De onzekerheid inzake jeugdwet als gevolg van het ontbreken van productieverantwoordingen voorzien van een controleverklaring bedraagt € 1.410.000.
- De onzekerheid inzake WMO-nieuw als gevolg van het ontbreken van productieverantwoordingen voorzien van een controleverklaring bedraagt € 184.000.
- Het resultaat op de grondexploitatie is € 15,4 miljoen positief.
- De voorziening grondexploitatie is gedaald met € 0,2 miljoen naar € 27,1 miljoen.
- De gemeente Barneveld heeft in 2018 een toetsing uitgevoerd op de levering van de zorg gefinancierd door PGB-budgetten. De uitkomst van deze werkzaamheden geeft voor een groot deel van de gecontroleerde dossiers onderbouwing van de geleverde zorg. De totale omvang van de onzekerheid inzake de PGB-budgetten is diensgevolge significant verminderd. De onzekerheid inzake PGB bedraagt € 178.000.
- De kosten van de jeugdzorg zijn in 2018 gestegen met € 2,2 miljoen tot € 17 miljoen. Ter dekking van deze kosten is een bedrag van € 2,5 miljoen aan de reserve sociaal domein onttrokken. Daarnaast zijn de extra verkregen middelen van het Rijk ad. € 0,9 miljoen gedoteerd aan de reserve sociaal domein.
- Op basis van de crediteurenanalyse is een onrechtmatigheidsfout van € 348.000 geconstateerd door onrechtmatige aanbestedingen. Daarnaast bedragen de onzekerheden € 213.000.

Financiële kengetallen

Omschrijving	2018	2017
Onverdeeld resultaat	€ 15,6 miljoen	€ 1,1 miljoen
Eigen Vermogen	€ 88,0 miljoen	€ 67,9 miljoen
Weerstandscapaciteit	€ 26,9 miljoen	€ 25,8 miljoen
Netto schuldquote	130,9%	187,7%
Solvabiliteitsratio	22,6%	21,0%
Grondexploitatieverhouding	43,1%	66,5%

Toelichting financiële kengetallen

- De netto schuldquote daalt aanzienlijk als gevolg van hoge inkomsten vanuit de grondexploitatie van € 30 miljoen en de ontvangen aflossingen op verstrekte leningen (€ 1,5 miljoen). De ontvangen middelen zijn deels aangewend ter financiering van investeringen in materiële vaste activa (totaal circa € 16 miljoen).
- De solvabiliteitsratio stijgt als gevolg van een toename van het eigen vermogen van de gemeente met € 17 miljoen. De stijging is relatief gering, gegeven de toename van het balanstotaal met € 12 miljoen.
- De grondexploitatieverhouding daalt als gevolg van een significante afname van de boekwaarde van de grondvoorraad.

Opdracht, scope en uitkomsten

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Controleopdracht

De opdracht tot controle van de jaarrekening is uitgevoerd conform de met u gemaakte afspraken die zijn vastgelegd in de opdrachtbevestiging d.d. 4 januari 2019.

De jaarrekeningcontrole is gericht op het uitbrengen van een onafhankelijk oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2018 van de gemeente Barneveld. Daarbij hebben wij gecontroleerd of de jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Opzet en reikwijdte controle

Onze controle is gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Niet uitgesloten is dat afwijkingen voorkomen die voor de jaarrekening als geheel niet van belang zijn.

De gehanteerde materialiteit bij het uitvoeren van de jaarrekeningcontrole bedraagt € 1,47 miljoen. Bij het rapporteren van de afwijkingen is een rapportagedrempel van € 25.000 gehanteerd. In de bijlage is een overzicht opgenomen met alle gecorrigeerde en ongecorrigeerde verschillen.

Ons onderzoek richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude.

Controleverklaring

Wij zullen u op 28 mei 2019 machtigen om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen onder de overige gegevens in uw jaarrekening 2018.

Grondslagen

De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen, beoordeling van de grondslagen van de financiële verslaggeving en van belangrijke schattingen die bij het opmaken van de jaarrekening zijn gehanteerd.

Wij hebben met het College van Burgemeester en Wethouders de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen en de consistente toepassing daarvan besproken. In dit kader komen tevens zaken aan de orde die een significante invloed hebben op de kwaliteit van de jaarverslaggeving, zoals nieuwe of gewijzigde waarderingsgrondslagen, schattingen, beoordeling onzekerheden en bijzondere transacties.

Naar onze mening zijn de door het College van Burgemeester en Wethouders gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. In het verslagjaar 2018 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Programmarekening

Wij hebben de programmarekening gelezen en op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen uit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze informatie materiële afwijkingen bevat. Hierbij hebben wij geen materiële afwijkingen geconstateerd. Tevens bevestigen wij dat de programmarekening voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

Managementinzicht en schattingen

Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat deze aanvaardbaar zijn in het kader van de jaarrekening als geheel.

Administratieve Organisatie en Interne Beheersing

In het kader van de controle van de jaarrekening 2018 hebben wij onder meer de Administratieve Organisatie en Interne Beheersing (hierna te noemen: AO/IB) beoordeeld. Hierbij is tevens de geautomatiseerde gegevensverwerking betrokken, voor zover van belang voor de jaarrekeningcontrole. Tijdens de uitvoering hebben wij ons gericht op het onderzoeken, beoordelen en toetsen van de AO/IB. Naar aanleiding van de beoordeling van de AO/IB hebben wij een managementletter geschreven. Voor een verdere toelichting verwijzen wij naar onze managementletter d.d. 15 november 2018.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de accountantscontrole van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

Ontwikkelingen in de jaarcijfers

3 Ontwikkelingen in de jaarcijfers

3.1 Staat van baten en lasten

Analyse van het resultaat

De gemeente Barneveld heeft in 2018 een positief resultaat gerealiseerd van € 15,6 miljoen (2017: € 1,1 miljoen), tegenover een begroot resultaat van € 1,5 miljoen. Wij hebben vastgesteld dat aan mutaties in de bestemmingsreserves raadsbesluiten ten grondslag liggen.

Het positieve resultaat wordt nagenoeg geheel veroorzaakt door de resultaten op de grondexploitatie met een positief effect op de financiële positie tot gevolg.

In de jaarrekening is op pagina 4 en 5 een nadere analyse opgenomen van het resultaat, inclusief de belangrijke afwijkingen. De gemeente Barneveld heeft in haar P&C cyclus zodanig ingericht dat de Raad 9 keer per jaar wordt geïnformeerd over de gerealiseerde baten en lasten inclusief de verwachtingen voor de komende periode. Wij constateren in de jaarrekening 2018 significante afwijkingen tussen de gerealiseerde en de verwachte baten en lasten. Deze afwijkingen zijn voornamelijk waar te nemen in programma's 2 en 3 en worden veroorzaakt doordat gedurende 2018 geen tussentijdse winstneming op de grondexploitatie heeft plaatsgevonden.

Conclusie

Wij constateren grote afwijkingen tussen de jaarrekening en de actuele begroting welke met name wordt veroorzaakt door grondexploitatie.

Aanbeveling

Wij adviseren de gemeente net als voorgaand jaar om na te gaan op welke wijze de periodieke informatievoorziening en de tussentijdse winstnemingen in de grondexploitatie kan verbeteren. De gemeente Barneveld maakt jaarlijks een gedegen berekening van de winstnemingen per grondexploitatieproject en verwerkt deze in de jaarrekening. De Raad wordt tussentijds slechts geïnformeerd over de financiële resultaten in de grondexploitatie. De begroting wordt tussentijds niet gewijzigd, waardoor het inzicht in het verwachte resultaat niet zichtbaar is door middel van een begrotingswijziging.

Staat van baten en lasten			
EUR x 1.000	2018	actuele begroting	verschil
1. Participatie en ondersteuning	-53.016	-52.688	-328
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	-5.615	-3.194	-2.421
3. Woon- en leefomgeving	-53.878	-52.290	-1.588
4. Bestuur en interne dienstverlening	-8.261	-6.667	-1.594
Lasten	-120.770	-114.839	-5.931
1. Participatie en ondersteuning	11.207	11.119	88
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	21.471	1.236	20.235
3. Woon- en leefomgeving	28.081	20.160	7.921
4. Bestuur en interne dienstverlening	5.170	5.008	162
Baten	65.930	37.523	28.407
Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	75.114	74.620	493
Saldo van baten en lasten	20.274	-2.696	22.969
Toevoegingen aan reserves	-12.951	-2.946	-10.005
Onttrekkingen aan reserves	8.254	7.162	1.092
Mutaties reserves	-4.697	4.216	-8.913
Resultaat	15.577	1.520	14.055

3 Ontwikkelingen in de jaarcijfers

3.2 Werkkapitaal en financiering

Werkkapitaal

Het werkkapitaal is in 2018 met € 2,1 miljoen verbeterd ten opzichte van het boekjaar 2017. Deze verbetering is het gevolg van de verkoop van kavels ad € 40,6 miljoen. Hierdoor is het onderhanden werk gedaald en zijn de liquide middelen en het schatkistbankieren toegenomen. Voorts zijn de kortlopende schulden gedaald vanwege een daling van de vooruitontvangen bedragen.

Daarnaast zien wij een sterke stijging van de materiële vaste activa van € 16 miljoen welke grotendeels worden gefinancierd vanuit de opbrengsten uit de grondexploitatie. Dit zijn echter incidentele opbrengsten. Een hoog investeringsvolume op lange termijn kan slechts gefinancierd worden uit nieuw aan te trekken leningen. De daling van de financiële vaste activa wordt veroorzaakt door de aflossingen van de ambtenarenhypotheeken.

Vermogen

Inclusief het onverdeelde resultaat 2018 bedraagt het eigen vermogen van de gemeente ultimo 2018 € 88,0 miljoen. Ten opzichte van voorgaand jaar is sprake van een stijging van € 20,1 miljoen. De totale vermogenspositie wordt onder andere tot uitdrukking gebracht door middel van het solvabiliteitspercentage. Dit percentage wordt bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Ultimo 2018 bedraagt het solvabiliteitspercentage 22,6% waarmee aan de norm van de VNG wordt voldaan. De netto schuldquote is evenals voorgaande jaren verder gedaald en bedraagt 130,9%. De quote ligt nog wel iets boven de norm van de VNG (130%).

Wij constateren een verbetering van de vermogenspositie van de gemeente Barneveld, met name als gevolg van de relatief hoge verkopen grond en de tussentijdse winstnemingen op diverse projecten. De hoge verkopen van grond dragen verder bij aan een verlaging van het risicoprofiel in de grondexploitatie.

Financiering

In 2018 is de gemeente in staat geweest de schuldenpositie verder te verminderen. In 2018 is er voor € 22,1 miljoen aan leningen afgelost en is voor € 19,1 miljoen aan nieuwe leningen aangetrokken. Hiervan is € 2,1 miljoen van de leningen overgenomen van Permar als onderdeel van de liquidatie van Permar. Gezien de lage rente op de nieuwe leningen zal dit leiden tot toekomstige lagere rentelasten.

Werkkapitaal en financiering		
EUR x 1.000	31-12-2018	31-12-2017
Liquide middelen	2.482	2.474
Voorraden	67.408	82.258
Vorderingen	26.399	14.484
Vlottende activa	96.289	99.216
Kortlopende schulden (excl. bankkrediet)	-23.147	-30.813
Netto werkkapitaal	73.142	68.403
Immateriële vaste activa	599	451
Materiële vaste activa	224.316	207.951
Financiële vaste activa	14.903	16.386
Totale vaste activa	239.818	224.788
Benodigd bedrijfskapitaal	312.960	293.191
<u>Gefinancierd door:</u>		
Langlopende schulden	210.195	213.365
Netto schuld	210.195	213.365
Voorzieningen	14.735	11.925
Eigen vermogen	88.030	67.901
Totale financiering	312.960	293.191

3 Ontwikkelingen in de jaarcijfers

3.3 Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen

Ten einde een oordeel te geven over de financiële positie van de gemeente dienen naast het eigen vermogen ook de risico's zoals opgenomen in de risicoparagraaf te worden betrokken. In de jaarrekening zijn de risico's weergegeven in de paragraaf weerstandsvermogen. Evenals voorgaande jaren worden de risico's periodiek geactualiseerd zodat een actueel inzicht bestaat in de risico's. In de jaarrekening 2018 is de actuele stand van zaken ten aanzien van de risico's opgenomen.

In de paragraaf weerstandsvermogen in de jaarrekening zijn de belangrijkste tien risico's omschreven. De gehanteerde systematiek voor de financiële vertaling van de risico's is niet gewijzigd ten opzichte van boekjaar 2017. Het ultimo 2018 benodigde weerstandsvermogen bedraagt € 14,4 miljoen. Het benodigde weerstandsvermogen is ten opzichte van 2017 iets hoger met € 0,2 miljoen. De verhouding algemene reserves ten opzichte van het totale risicobedrag is ultimo 2018 1,9 (2017: 1,8).

Controlebevindingen

4 Controlebevindingen

4.1 Grondexploitatie

Samenvatting

Wij hebben de grondexploitatie 2018 beoordeeld en onze bevindingen zijn in deze paragraaf opgenomen. Samenvattend concluderen wij:

- De gemeente Barneveld heeft voor alle BIE (bouwgrond in exploitatie) een individuele grondexploitatie opgesteld;
- Er is een daling van het risicoprofiel als gevolg van de gerealiseerde hoge verkopen in 2018.
- Het resultaat op de grondexploitatie is circa € 15,4 miljoen miljoen positief.
- De voorziening is € 0,2 miljoen lager ten opzichte van 2017 en bedraagt ultimo 2018 € 27,1 miljoen.
- De toegerekende rente op de grondexploitatie bedraagt 2,2% en is in overeenstemming met de richtlijnen van het BBV.

Voorziening grondexploitatie

De voorziening voor mogelijke tekorten binnen de grondexploitatie is in 2018 licht gedaald met € 0,2 miljoen tot circa € 27,1 miljoen. Deze daling is een saldo van diverse projecten en worden toegelicht in bijlage 3 van de jaarrekening. De voorzieningen per project zijn berekend op eindwaarde en dienen ter dekking van het verwachte tekort op moment van afsluiting van het project. Voor de berekening van de eindwaarde is een rentepercentage van 2,4% gehanteerd.

Resultaat grondexploitatie

Het resultaat op de grondexploitatie is opgenomen in paragraaf 5 Grondbeleid en bedraagt € 15,1 miljoen. Dit saldo is het saldo van:

- Winstnemingen op afgesloten projecten van € 0,6 miljoen.
- Tussentijdse winstnemingen van € 14,3 miljoen.
- Een vrijval van de voorziening grondexploitatie van € 0,2 miljoen.

De uitgaven voor de grondexploitatie 2018 bedroegen in totaal € 10,3 miljoen, de opbrengsten uit hoofdzakelijk grondverkoop bedroegen € 40,6 miljoen. Wij stelden vast dat de uitgaven nagenoeg in overeenstemming met de planning zijn verlopen, de grondverkoop zijn hoger dan verwacht. Dit laatste leidt voor een aantal projecten tot een afname van het risicoprofiel en lagere rentelasten omdat opbrengsten eerder zijn gerealiseerd in de tijd dan gepland.

Conclusie

De gemeente Barneveld heeft in 2018 goede resultaten gerealiseerd op de grondexploitatie mede ingevolge de tussentijdse winstnemingen. De verwachtingen over het boekjaar 2019 zijn eveneens positief. Wij merken echter op dat voor de ontwikkeling van de geplande locaties en mogelijke nieuwe uitbreidingen permanent middelen beschikbaar moeten zijn. Met inachtneming van de relatief hoge schuldpositie adviseren wij u voor een komende jaren een voorzichtig beleid te voeren inzake grondexploitatie en ontwikkelingen van bestaande en/of nieuwe locaties slechts te financieren met verkregen middelen uit grondverkoop. Hierdoor hebben de resultaten (overschot/tekort) uit de grondexploitatie geen directe invloed op de exploitatierekening van de gemeente op lange termijn.

4 Controlebevindingen

4.1 Grondexploitatie

Onderhanden projecten

De gemeente Barneveld heeft voor alle lopende grondexploitatieprojecten een inschatting gemaakt van alle nog te verwachten kosten en opbrengsten. Deze schatting is van belang voor de waardering van de grondexploitatieprojecten alsmede het onderhanden werk. Beide posten zijn in de jaarrekening gewaardeerd op historische uitgaven minus gerealiseerde verkopen. Een voorziening voor verwachte verliezen wordt ultimo 2018 ingeschat op € 27,1 miljoen. Daarnaast heeft de gemeente een tussentijdse winst genomen van € 14,3 miljoen. Wij hebben kennis genomen van de inschatting van het management inzake de waardering van de onderhanden projecten. Naar onze mening is de inschatting gebaseerd op reële veronderstellingen en uitgangspunten, voorts is afdoende rekening gehouden met externe omstandigheden zoals de verwachte vraag naar percelen in de komende jaren.

Wij hebben een risico-inventarisatie gemaakt per project rekening houdende met een aantal factoren zoals:

- Totale omvang van het project.
- Totale en resterende looptijd van het project.
- Informatie uit externe bronnen.
- De status van het project.
- De lijst van reserveringen c.q. opties die inzicht geeft in de verwachte verkopen voor de komende jaren en de mogelijke realiseerbaarheid.
- De verwachte kosten tot einde looptijd in relatie tot de gerealiseerde kosten van een project.
- De verwachte verkoopprijzen.

Op basis van bovenstaande factoren hebben wij de onderhanden projecten geclassificeerd naar hoog, midden of laag risico. Deze classificatie treft u op de volgende pagina aan.

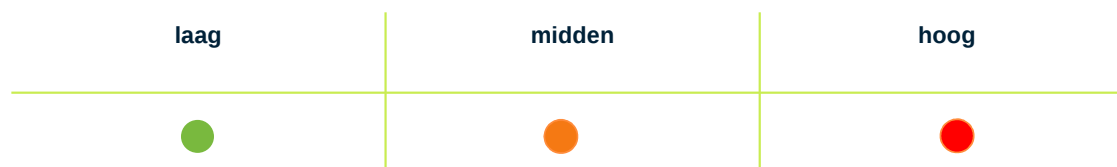
De gemeente Barneveld heeft voor de berekening van de grondexploitatie een kostenstijging van 2% op jaarbasis gehanteerd. De verwachte opbrengstenstijging is 0%. Deze gehanteerde uitgangspunten zijn aanvaardbaar in het kader van de controle van de jaarrekening 2018.

4 Controlebevindingen

4.1 Grondexploitatie

Risico-inventarisatie per project:

Schattingen			
Belangrijkste schattingsposten	Risicoprofiel	Tendentie risicoprofiel	Toelichting
Bloemendal			Grote omvang van het project en lange looptijd. Het risicoprofiel is ongewijzigd gebleven ten opzichte van voorgaand jaar.
Thorbeckelaan Zuid			Relatief hoge gerealiseerde kosten in relatie tot de nog te ontvangen opbrengsten.
Kootwijkerbroek Oost fase 2			Project moet tot ontwikkeling komen, risicoprofiel wordt enigszins verlaagd vanwege hogere verwachte opbrengsten als gevolg van hogere grondprijzen.
Verbindingsweg			De totale verwachte resultaat is negatief, daarnaast moeten alle opbrengsten nog worden gerealiseerd.
Holzenbosch I			Risicoprofiel is zeer laag. Project is erg winstgevend en in 2018 is een tussentijdse winst genomen van € 2,5 mio. Daarnaast is de boekwaarde erg laag. Toekomstige verkopen worden gedekt door koopovereenkomsten.
Herontwikkeling Schoutenstraat 109			Project is nagenoeg afgerond en zal in 2019 worden afgesloten.
Puurveen			Project is nagenoeg afgerond. Nagenoeg alle verkopen zijn gerealiseerd en in 2018 is een tussentijdse winst genomen van € 1,2 miljoen.
Wikselaarse Eng / Holzenbosch III			Risicoprofiel is verlaagd doordat de kosten lager uitvallen dan initieel geraamd, waardoor het project winstgevend is.

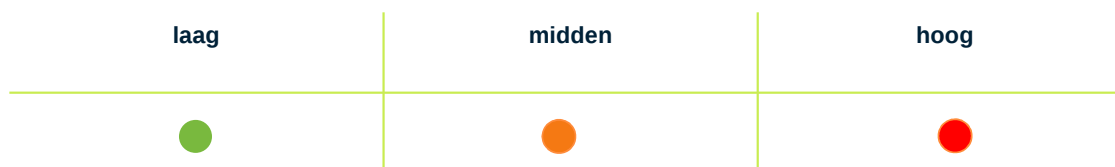

4 Controlebevindingen

4.1 Grondexploitatie

Risico-inventarisatie per project:

Schattingen			
Belangrijkste schattingsposten	Risicoprofiel	Tendentie risicoprofiel	Toelichting
Harselaar Driehoek West			Risicoprofiel is zeer laag. In 2018 is een tussentijdse winst genomen van € 1,1 mio. Alle opbrengsten zijn reeds gerealiseerd en de nog te maken kosten zijn zeer beperkt.
Harselaar Zuid fase 1a			Project is zeer winstgevend. Project heeft een negatieve boekwaarde en daarnaast is in 2018 is een tussentijdse winst genomen van € 8,1 mio.
Columbiz Park			Risicoprofiel is laag, aangezien de opbrengsten gegarandeerd zijn middels een koopovereenkomst. De nog te maken kosten zijn beperkt. Project zal naar verwachting in 2020 worden afgesloten. De voorziening is naar verwachting toereikend om het verwachte verlies te dekken.
Harselaar Zuid fase 1b			Risicoprofiel is laag, aangezien het project zeer winstgevend is.
Herontwikkeling Eendrachtsstraat			Project moet tot ontwikkeling komen. Verkopen zullen vanaf 2020 plaatsvinden.

4 Controlebevindingen

4.1 Grondexploitatie

Bloemendal

De gemeente heeft een Masterplan opgesteld waarin de bouw van in totaal 1.113 woningen is voorzien, waarbij de eerste woningen zullen worden uitgegeven in 2020. De geplande realisatie van deze woningen past binnen de totale woonvisie die voorziet in 3.500 nieuwe woningen over de periode 2015 -2025. De geplande woningen worden onderbouwd door een woonvisie die recentelijk is opgesteld. Deze visie geeft blijk van een stijging van de vraag naar woningen in de omgeving van Barneveld. Op basis van deze visie is geen sprake van mogelijke indicaties dat de verwachte vraag naar woningen binnen dit project niet reëel is.

De verwachte nog te maken kosten respectievelijk opbrengsten zijn afgeleid van de het verwachte grondgebruik en planeconomische eenheidsprijzen. De opbrengsten zijn gebaseerd op het vigerende grondprijsbeleid van de gemeente. Wij hebben vastgesteld dat de aannames en veronderstellingen op een juiste wijze zijn opgenomen in de exploitatieberekeningen.

De looptijd van het project is met 3 jaar verlengd tot en met 2028. Het verwachte resultaat wordt ingeschat op € 6,3 miljoen. Gezien de lange looptijd en de omvang van de investeringen is het risicoprofiel van het project relatief hoog te noemen. Wel zijn de vooruitzichten van dit project op basis van de huidige informatie als goed te kwantificeren. Wij adviseren u de voortgang van dit project zeer strikt te monitoren.

Thorbeckelaan Zuid

De totale boekwaarde van dit project is circa € 8,6 miljoen. In 2018 zijn er geen verkopen geweest, aangezien de planvorming rondom dit project niet gereed is. Door de vertraging in uitgiftetempo van de gronden is het verwachte verlies licht gestegen naar € 231.000. Op basis van de huidige inzichten achten wij de huidige verliesvoorziening toereikend om het verwachte negatieve eindresultaat te dekken.

Kootwijkerbroek Oost fase 2

De totale boekwaarde van dit project bedraagt € 4,6 miljoen en is in 2018 nagenoeg niet gewijzigd. De 1^e verkopen van dit project staan eerst geprognoseerd voor 2020. Het resultaat is met € 0,8 miljoen gestegen vanwege gestegen grondprijzen.

Het project heeft in totaal 121 woningen waarvan de omvang is opgenomen in de woonvisie. Wij hebben geen indicaties om te veronderstellen dat de vraag naar deze woningen niet reëel is. Wij adviseren u om de ingezette lijn inzake het afsluiten van mogelijke overeenkomsten met andere partijen te continueren om het risicoprofiel van dit project te verlagen.

Verbindingsweg

De totale boekwaarde van dit project is € 4,7 miljoen, de verwachte verliesvoorziening bedraagt € 3,9 miljoen. De 1^e verkopen staan gepland voor 2021. Dit heeft enige vertraging opgelopen doordat de gemeente slechts 24% van de grond bezit. De gemeente dient nog een overeenkomst af te sluiten met de overige grondeigenaren voordat een definitief planologisch besluit kan worden genomen. Op basis van de huidige informatie verwachten wij dat de voorziening toereikend is om het verwachte verlies te dekken.

Holzenbosch I

De boekwaarde van dit project bedraagt slechts € 317.000 en wordt veroorzaakt door de hoge omvang verkopen in 2018 van € 9,5 miljoen. Er is in 2018 een tussentijdse winst genomen van € 2,5 miljoen. Hierdoor daalt het verwachte resultaat van € 4,6 miljoen naar € 3,8 miljoen. De toekomstige verkopen worden grotendeels gedekt door koopovereenkomsten met projectontwikkelaars. De tussentijdse winstneming is berekend conform de voorwaarden opgenomen in het BBV.

4 Controlebevindingen

4.1 Grondexploitatie

Herontwikkeling Schoutenstraat 109

Het verwachte resultaat bedraagt € 0,9 miljoen negatief. Dit is een verbetering van € 0,6 miljoen ten opzichte van 2017, waardoor er € 0,6 miljoen is teruggenomen uit de verliesvoorziening. Alle opbrengsten zijn reeds gerealiseerd en de nog te maken kosten bedragen € 129.000. Het project zal in 2019 worden afgesloten.

Puurveen

De boekwaarde van dit project is slechts € 566.000. Het project is nagenoeg afgerond. Nagenoeg alle verkopen zijn gerealiseerd en in 2018 is een tussentijdse winst genomen van € 1,2 miljoen. De gemeente is nog in overleg met bedrijven om de resterende percelen van 0,4 hectare te verkopen. Project zal naar verwachting in 2019 worden afgesloten.

Wikselaarse Eng / Holzenbosch III

De boekwaarde van dit project bedraagt € 1,8 miljoen. Het verwachte resultaat is in 2018 gestegen van € 0,3 miljoen negatief naar € 1,3 miljoen positief. De verbetering van het verwachte resultaat is toe te schrijven aan lagere kosten voor het bouw- en woonrijp maken. Dit is in 2018 definitief aanbesteed en de aanneemsom ligt beduidend lager dan de directieraming welke is gebaseerd op een standaardsystematiek voor kostenraming CROW137 welke is gebaseerd op vaste eenheidsprijzen.

Harselaar Driehoek West

Het risicoprofiel is erg laag, gezien de negatieve boekwaarde van € 1,0 miljoen. Daarnaast is er een tussentijdse winst genomen van € 0,3 miljoen. Alle opbrengsten zijn nagenoeg gerealiseerd en de nog te maken kosten bedragen slechts € 0,5 miljoen. Het project zal worden afgesloten in 2019.

Harselaar Zuid fase 1a

Het risicoprofiel is erg laag, gezien de negatieve boekwaarde van € 2,5 miljoen. Daarnaast is er in 2018 een tussentijdse winst genomen van € 8,1 miljoen. Het verwachte resultaat op dit project bedraagt € 5,5 miljoen.

Columbiz Park

De verkoop van het project Columbiz Park is in 2018 afgerond, echter de levering heeft nog niet plaatsgevonden. De overeenkomst is reeds gesloten. De nog te maken kosten hebben voornamelijk betrekking op een kruispuntaanpassing en wordt onderbouwd door een gedegen kostenraming. Op basis hiervan achten wij een voorziening van € 14,6 miljoen voldoende om de verwachte verliezen te dekken.

Harselaar Zuid fase 1b

De boekwaarde van dit project bedraagt € 4,9 miljoen en is nauwelijks gemuteerd ten opzichte van voorgaand jaar. Er is nog geen definitieve planvorming en derhalve is de looptijd van het project verlengd met 2 jaar. Door de hogere plankosten is het verwachte eindresultaat licht gedaald met € 0,5 miljoen naar € 4,3 miljoen.

Herontwikkeling Eendrachtsstraat

Het risicoprofiel is gemiddeld, aangezien alle verkopen nog gerealiseerd moeten worden. Het project bestaat in totaal uit 98 woningen en de 1^e verkopen zullen naar verwachting plaatsvinden in 2020. De boekwaarde van dit project bedraagt € 3,5 miljoen en het verwachte resultaat wordt thans geschat op € 1,3 miljoen.

4 Controlebevindingen

4.2 Sociaal Domein

Reserve sociaal Domein

De reserve sociaal domein is in 2018 gedaald met € 1,6 miljoen tot een bedrag van € 1,4 miljoen. De daling van € 1,6 miljoen wordt veroorzaakt door een onttrekking van € 2,5 miljoen en een dotatie van € 0,9 miljoen. In de komende jaren wordt een verdere stijging van de vraag naar jeugdzorg verwacht, met een hoger beslag op de beschikbare middelen.

Wij adviseerden reeds in eerdere rapportages over de noodzaak tot beheersing van de kosten. Wij onderschrijven daarom de geïnitieerde maatregelen van uw gemeente om inzicht te krijgen in de daadwerkelijke bestedingen per cliënt. Deze nul-meting kan als basis dienen om acties te initiëren om de uitgaven Jeugdzorg in de toekomst te beperken.

Uitgaven jeugdwet

De gemeente Barneveld heeft van Foodvalley een voorlopige opgave van de totale kosten 2018 inzake de Jeugdwet ontvangen. De kostenopgave bedraagt € 17 miljoen en is verwerkt in de jaarrekening. Deze opgave is gebaseerd op de ontvangen facturen van de zorgverleners en een schatting van de reeds ingezette maar nog niet gefactureerde behandelingen.

De geautoriseerde facturen zijn gecontroleerd en in overeenstemming met de afgegeven beschikkingen. Hierover zijn geen opmerkingen te maken. Voor de controle op de rechtmatigheid van de levering van de gemaakte kosten zijn de opgaven van zorgverleners voorzien van controleverklaring noodzakelijk.

Omschrijving	Bedrag
Totale kosten jeugdhulp	€ 17.216.000
Onderbouwd door productieverantwoording voorzien van controleverklaring.	€ 15.806.000
Onzekerheid	€ 1.410.000

Uitgaven PGB's

Inzake de PGB-budgetten stelt de gemeente de aanspraak vast hetgeen wordt vastgelegd in een beschikking. De SVB verwerkt en registreert de ten laste van de beschikkingen gedeclareerde uitgaven. Het SVB betaalt de declaraties aan zorgverleners en PGB-budgethouders.

De verantwoorde lasten inzake de PGB bedragen over het boekjaar 2018 € 1,5 miljoen. Gemeente Barneveld heeft een onderzoek gedaan naar de rechtmatigheid en de prestatievering van de PGB-budgetten. Op basis van een representatieve steekproef zijn in totaal 19 PGB's gecontroleerd van 17 verschillende cliënten. Na afronding van het onderzoek resteert voor 2 cliënten een onzekerheid over de daadwerkelijke levering van de zorg gefinancierd door het PGB-budget. De totale onzekerheid bedraagt ultimo boekjaar € 178.000.

Wij zijn van mening dat de gemeente Barneveld voldoende acties heeft uitgevoerd om de rechtmatige levering van een substantieel deel van de PGB-budgetten aan te tonen.

Uitgaven WMO nieuw

Inzake de WMO nieuwe taken is de gemeente met betrekking tot de levering van de zorg net als bij de jeugd afhankelijk van goedkeurende controleverklaringen van zorgaanbieders. De totale kosten voor de WMO nieuwe taken bedragen € 3,5 miljoen. Voor de controle op de rechtmatigheid van de levering van de gemaakte kosten zijn tevens de opgaven van zorgverleners voorzien van controleverklaring noodzakelijk.

Omschrijving	Bedrag
Totale kosten jeugdhulp	€ 3.467.000
Onderbouwd door productieverantwoording voorzien van controleverklaring.	€ 3.283.000
Onzekerheid	€ 184.000

4 Controlebevindingen

4.3 Overige bevindingen

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor gemeenten van toepassing. De gemeente heeft de aangifte vennootschapsbelasting 2016 inmiddels ingediend bij de Belastingdienst. Het totale fiscale verlies bedraagt over 2016 € 2,0 miljoen. Voor de aangifte vennootschapsbelasting 2017 heeft de gemeente uitstel gekregen tot 1 september 2019 en de aangifte vennootschapsbelasting 2018 zal worden meegenomen in de uitstelregeling.

De gemeente heeft in de jaarrekening 2018 een totale VPB-last opgenomen van € 1,5 miljoen. Deze laste heeft betrekking op het boekjaar 2018. De totale openstaande verplichting inzake VPB bedraagt € 2,2 miljoen betreffende de cumulatieve last over 2016, 2017 en 2018.

Voor de berekening van de VPB-last heeft de gemeente Barneveld de uitgangspunten voor de aangifte 2016 gehanteerd. Wij zijn van mening dat deze berekeningswijze en verantwoording in de jaarrekening 2018 aanvaardbaar is in het kader van de controle 2018. Wij merken op dat het fiscale resultaat nog altijd kan afwijken van de huidige berekeningen. Mogelijke afwijkingen worden in de jaarrekening 2019 verwerkt.

Inkoop en aanbesteding

In het kader van de rechtmatigheid van de jaarrekening 2018 is een controle uitgevoerd op de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Uit onze controle op de rechtmatigheid van de inkoop blijkt dat, net als in voorgaande boekjaren, door YE Consultancy een uitgebreide crediteurenanalyse is uitgevoerd om vast te stellen of inkoop rechtmatig hebben plaatsgevonden.

Conform de kadernota rechtmatigheid 2018 §4.1.1 dient bij het beoordelen van de omvang van de totale fout rekening te worden gehouden met de omvang van de besteding (last of investering) in het jaar waarin de onrechtmatigheid wordt geconstateerd verhoogd met de bestedingen van de jaren erna voor de periode van het afgesloten contract.

Uit de crediteurenanalyse is een onrechtmatigheidsfout geconstateerd van € 346.000 en een onzekerheid van € 213.000. De onjuistheden hebben betrekking op de levering van brandstof ad € 173.000, onderhoud vastgoed ad. € 145.000 en de directievoering voor de bouw van de Harselaartunnel ad. € 28.000. De fouten worden veroorzaakt door het feit doordat een enkelvoudige aanbesteding voor deze levering respectievelijk diensten heeft plaatsgevonden, terwijl een openbare aanbesteding noodzakelijk was.

De werkzaamheden inzake het onderhoud vastgoed zijn in 2019 opnieuw aanbesteed waardoor geen onzekerheid meer resteert. De werkzaamheden inzake de Harselaartunnel zijn afgerond. Dientengevolge resteert geen onzekerheid voor deze levering respectievelijk dienst. De levering inzake brandstoffen is thans nog niet aanbesteed. Dientengevolge resteert een onzekerheid voor deze levering van € 213.000. Wij adviseren u deze levering zo snel mogelijk opnieuw aan te besteden om mogelijke onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen.

4 Controlebevindingen

4.3 Overige bevindingen

Voorziening onderhoud wegen

De voorziening onderhoud wegen bedraagt ultimo 2018 € 1,4 miljoen. Deze voorziening is gebaseerd op het Beleidsvisie Beheer en Onderhoud wegen gemeente Barneveld 2017 – 2026. Tevens hebben wij kennis genomen van het concept Uitvoeringsplan beheer en onderhoud wegen 2019. Hier komt naar voren dat aanvullend budget noodzakelijk is aangezien een aantal kostenposten niet zijn inbegrepen bij het bepalen van de omvang van de voorziening.

De gemeente Barneveld is bezig met een inhaalslag op het onderhoud van de wegen op het gewenste niveau te krijgen. Hiervoor heeft de Raad tot en met het boekjaar 2021 jaarlijks een bedrag van € 1,5 miljoen ter beschikking gesteld. Op basis van het Uitvoeringsplan beheer en onderhoud wegen 2019 is een budget van € 4,7 miljoen noodzakelijk om de verwachte kosten voor het boekjaar 2019 te dekken. De gemeente Barneveld kan dit bedrag slechts financieren door een volledige onttrekking uit de voorziening onderhoud wegen.

Bevindingen Interne Beheersing

5 Bevindingen interne beheersing

Verbijzonderde interne controle Sociaal Domein

WMO

Uit de verbijzonderde interne controle inzake WMO zijn enkele bevindingen geconstateerd:

- In circa 10% van de gecontroleerde werkprocessen heeft de VIC geconstateerd dat de gespreksvoerder de identiteit van een cliënt onvoldoende heeft gecontroleerd en/of gedocumenteerd.
- Bij het beëindigen van voorzieningen in de vorm van een hulpmiddel wordt niet vastgesteld of de voorziening daadwerkelijk is opgehaald bij de cliënt. Echter het risico is nihil, daar de leverancier altijd eigenaar blijft van de voorzieningen.

Wij adviseren u om te allen tijde de identiteit van de cliënt vast te stellen en dit bijvoorbeeld vast te leggen in het gespreksverslag. Daarnaast adviseren wij een procedure op te stellen waarin formeel is vastgelegd hoe om te gaan met de beëindigingen van voorzieningen.

Jeugd

Tijdens de verbijzonderde interne controle inzake jeugd is door de VIC geconstateerd dat een gespreksverslag en/of aanvraagformulier niet altijd aanwezig was in het werkproces.

Wij adviseren u dat gespreksvoerders pas een beschikking mogen afgeven nadat het aanvraagformulier en het gespreksverslag is opgenomen in het werkproces.

Participatiewet

Tijdens de verbijzonderde interne controle is geconstateerd dat bij re-integratie in de kwart van de gevallen geen trajectplan c.q. plan van aanpak aanwezig is. Dit plan beschrijft welke voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling worden ingezet of aangeboden. Ook worden in dit plan de verbonden rechten en plichten van de cliënt en het einddoel opgenomen.

Wij adviseren u om na te gaan voor welke cliënten nog geen trajectplan is opgesteld en deze alsnog op te stellen voor de klanten. De gemeente Barneveld zal dit gedurende 2019 verder afhandelen.

Inhuur van derden

Tijdens de crediteurenanalyse is vastgesteld dat bij de inhuur van personeel niet of nauwelijks gebruik wordt gemaakt van het team Inkoop. Gezien het feit dat sinds april 2016 het inhuur van derden niet meer onder het verlichte EU aanbestedingsregime valt, bestaat mogelijk een risico dat het inhuur van derden niet conform de Europese aanbestedingsrichtlijnen wordt aanbesteed. Wij adviseren u om in overweging te nemen om voorafgaande aan een aanbesteding advies in te winnen bij het team Inkoop, aangezien zij over specialistische kennis beschikken die mogelijk een onrechtmatige aanbesteding doen voorkomen.

Single information Single audit (SiSa)

6 Single information Single audit (SiSa)

Op grond van het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten, artikel 5 lid 4, dienen wij te rapporteren over fouten en onzekerheden van SiSa regelingen.

Code	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in € 0's	Toelichting fout/ onzekerheid
D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB)	n.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet – gemeentedeel 2018	n.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) – gemeente 2018	n.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.

Uit de tabel blijkt dat wij bij onze controle geen fouten of onzekerheden hebben geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

Overige onderwerpen

7. Overige onderwerpen

Fraude en naleving wet- en regelgeving

Het College van Burgemeester en Wethouders is verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het College van Burgemeester en Wethouders gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij, in het kader van NV COS 240/250, de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en beoordelen wij de interne beheersings-maatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude.

Bevestiging onafhankelijke positie

Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

Kwaliteitsborging

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om haar onafhankelijkheid en die van haar medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners, professionals en ondersteunende stafdiensten.
- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten.
- In- en extern kwaliteitsonderzoek.
- Twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten.
- Reviews door partners die niet betrokken zijn bij de opdracht ter waarborging van een deugdelijk / deskundig oordeel.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Inleiding

De WNT is van toepassing op uw organisatie. Daarom hebben wij de WNT-verantwoording in de jaarrekening gecontroleerd op basis van het 'Controleprotocol WNT 2018'. Onze werkzaamheden ten aanzien van de WNT hebben niet geleid tot verdere opmerkingen.

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

7. Overige onderwerpen

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Ontwikkelingen – bezoldigingsmaximum

De minister van BZK heeft het algemeen bezoldigingsmaximum voor 2019 vastgesteld op € 194.000. Ook de bezoldigingsmaxima voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking zijn voor 2019 geïndexeerd. De eerste twaalf kalendermaanden van de functieervulling mag de bezoldiging niet meer bedragen dan de som van € 25.900 per maand voor de eerste zes maanden en € 19.600 per maand voor de volgende zes maanden. Vanaf kalendermaand 13 geldt het voor de instelling toepasselijke bezoldigingsmaximum zoals die ook geldt voor een topfunctionaris met dienstbetrekking. Het maximum uurtarief bedraagt vanaf 2019 voor de eerste twaalf kalendermaanden € 187.

Alle bezoldigingsmaxima zijn te vinden op

<https://www.topinkomens.nl/documenten/regelingen/2018/11/26/bezoldigingsmaxima-wnt-2019>.

Afkoop niet-opgenomen vakantieverlof bij einde dienstverband

Vanaf 1 januari 2019 kunnen topfunctionarissen met een dienstverband bij het einde van hun dienstverband voortaan maximaal vier weken (naar rato van de omvang of duur van het dienstverband) aan niet-opgenomen vakantieverlof laten afkopen zonder gevolgen voor de WNT. Voor de juiste toepassing van deze regeling is het noodzakelijk dat uit de verlofadministratie minimaal de volgende zaken blijken:

- de opbouw van het saldo vakantieverlof. Van belang is dat u goed registreert welk deel van het vakantieverlof voortkomt uit de zogenoemde wettelijke (minimum) vakantiedagen en welk deel bovenwettelijk vakantieverlof betreft.
- de maanden waarin het vakantieverlofsaldo is opgebouwd. De regeling ziet namelijk alleen op het vakantieverlof (wettelijk of bovenwettelijk) dat is opgebouwd in de 12 kalendermaanden voorafgaand aan de beëindiging van het dienstverband.

- de bijzondere omstandigheden waarom een topfunctionaris het verlof redelijkerwijs niet kon opnemen ingeval sprake is van afkoop van wettelijk vakantieverlof dat na het verstrijken van de wettelijke vervalltermijn niet is vervallen en waarvan op het moment van beëindiging dienstverband ook de zogenoemde wettelijke verjaringstermijn (nog) niet is verstreken. Van belang is dat aangetoond kan worden waarom dit verlof redelijkerwijs niet kon worden opgenomen door de topfunctionaris.

7. Overige onderwerpen

Cybercrime

Graag wijzen wij u op de mogelijke gevolgen van cybercrime voor uw organisatie.

Cybercrime is een toenemende bedreiging voor veel bedrijven. Kwaadwillenden kunnen vrij eenvoudig leren cybercrime toe te passen en via internet zijn verschillende aanvalsmethoden laagdrempelig beschikbaar en verkrijgbaar. Het is niet zozeer de vraag of uw onderneming last krijgt van cybercrime, maar vooral wanneer, in welke hoedanigheid en tot welke mogelijke schade dit voor u leidt.

De gevolgen van cybercrime kunnen verstrekkend zijn. Het niet beschikbaar zijn van dienstverlening en uw digitale werkomgeving, verlies van intellectueel eigendom, data en persoonsgegevens, reputatieschade, claims van toezichthouders of gedupeerden zijn veelvoorkomende voorbeelden. Veelal gaat dit gepaard met kosten voor (forensisch) onderzoek, juridisch advies en het herstel van de infrastructuur.

Absolute veiligheid bestaat niet. Goede voorbereiding en besluitvorming op het gebied van cybersecurity vormen echter onderdeel van de verantwoordelijkheid van het management.

Wij adviseren u om dit thema hoog op de bestuursagenda te zetten. De volgende activiteiten zijn daarbij naar onze mening relevant:

1. Bepalen van uw digitale risicoprofiel. Hierbij bepaalt u hoe afhankelijk u van IT en internet bent en identificeert u de informatie die u echt wilt beschermen. Denk daarbij ook na of u informatie hebt die voor andere partijen relevant en waardevol zou kunnen zijn en waardoor uw risico om doelwit te worden van cybercrime hoger is. Benoem vervolgens concrete doelstellingen ten aanzien van cybersecurity en bepaal uw ambitieniveau;
2. Analyseren in welke mate uw organisatorische en technische beveiligingsmaatregelen in overeenstemming zijn met uw risicoprofiel en ambitie. Stel daar waar nodig een verbeterplan in;
3. Actief voorbereiden op een cyber incident en/of datalek. Door vroegtijdig na te denken wat uw reactie moet zijn op het moment dat zich een aanval voordoet bent u beter voorbereid en kunt u sneller en doeltreffender reageren en de mogelijke impact op uw operatie en reputatie beperken; en
4. Actief meten en bewaken van de effectiviteit van de getroffen beveiligingsmaatregelen door middel van het periodiek testen van deze maatregelen en het bespreken en opvolgen van de uitkomsten van deze testwerkzaamheden. Hierbij is betrokkenheid van het management team gewenst.

Bijlagen

Bijlage 1: Fouten evaluatie

Ongecorrigeerde verschillen

Tijdens onze controle hebben wij de volgende ongecorrigeerde controleverschillen geconstateerd, die zowel individueel als in totaliteit niet van materiaal belang worden geacht in relatie tot de financiële overzichten als geheel.

Afwijking/onze­ker­heid	Getrouwheid	Getrouwheid	Rechtmatigheid	Rechtmatigheid
	Fout	Onze­ker­heid	Fout	Onze­ker­heid
Uitgaven Jeugdwet		€ 1.410.000		€ 1.410.000
Uitgaven PGB		€ 178.000		€ 178.000
Uitgaven Wmo nieuw		€ 184.000		€ 184.000
Aanbestedingen			€ 348.000	€ 213.000
Totaal on­ze­ker­he­den	€ 0	€ 1.772.000	€ 348.000	€ 1.985.000

Contactgegevens

drs. E.C.J. Moens RA

Partner Audit

Telefoonnummer: 06-13178867

E-mailadres: e.moens@bakertilly.nl

drs. F.L.A. Bosma RA

Director Audit

Telefoonnummer: 06-52765538

E-mailadres: f.bosma@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Entrada 303

Postbus 94124

1090 GC Amsterdam

020-6442840

